

ІСПИТ «КРОК 3. СТОМАТОЛОГІЯ» – ОЦІНКА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

Скрипніков П.М., Скрипнікова Т.П., Марченко А.В., Хміль Т.А.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Після первинної спеціалізації (інтернатури) якість підготовки лікарів-інтернів об’єктивно оцінюється за єдиним державним стандартом. У статті представлена методика підготовки лікарів-інтернів до складання іспиту «Крок3.Стоматологія» на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА».

Ключові слова: лікарі-інтерни, іспит «Крок3.Стоматологія», підготовка.

Інтеграція вітчизняної освіти і науки в міжнародний та європейський простори зумовлює внесення суттєвих змін не лише в систему організації навчання, зміст і терміни навчання, а й у підходи до організації навчального процесу відповідно до прогресивних європейських освітніх навчальних систем. Вхідження в Болонський простір для України є важливим та необхідним через потребу визнання українських дипломів за кордоном, підвищення ефективності та якості освіти, а отже, конкурентоспроможності українських вищих навчальних закладів та їхніх випускників на європейському ринку праці.

В Україні запроваджена європейська система незалежних від вищих навчальних закладів ліцензійних інтегрованих іспитів. Ліцензійні тестові іспити на різних етапах підготовки лікарів проводяться в більшості країн Європи, США, Канади та є складовою частиною навчання, впорядкованою Болонським процесом.

Натепер застосовується єдиний державний стандарт об’єктивної оцінки якості підготовки лікарів-інтернів після первинної спеціалізації у вигляді ліцензійного іспиту «Крок-3.Стоматологія». Це стало наступним етапом після державної атестації випускників вищих медичних навчальних закладів. Перший етап перевіряє рівень володіння базовими медико-біологічними дисциплінами, другий – повний освітньо-кваліфікаційний рівень вищої медичної освіти за фахом. Тому ці іспити мають інтегрований характер.

Проводиться ліцензійний іспит «Крок-3.Стоматологія» за графіком, затвердженим МОЗ України, з використанням єдиного екзаменаційного тесту, яким устанавлюється відповідність рівня професійної компетентності кваліфікованого фахівця з вищою освітою за спеціальністю «Стоматологія» (на етапі випуску з інтернатури) вимогам чинних стандартів вищої освіти та його готовності розпочати самостійну ефективну і безпечну загальну (неспеціалізовану) стоматологічну практику. Професійна компетентність діагностується як уміння застосовувати знання основних стоматологічних і медичних дисциплін для самостійного надання медичної допомоги та прийняття клінічних, етичних і організаційно-економічних рішень в умовах загальної (неспеціалізованої) стоматологічної практики.

Практика проведення цих іспитів дозволила зробити висновок про необхідність розробки засобів контролю і моніторингу якості навчання, використання комп’ютерних систем для самостійної підготовки.

Одним із актуальних завдань за побудови процесу навчання з використанням комп’ютерних систем є керування цим процесом і пошук шляхів для його поєднання з традиційними формами навчання.

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів була розроблена методика підготовки лікарів-інтернів до іспиту «Крок-3. Стоматологія». Перший етап – проведення заняття з викладачем, на якому розглядаються структура бази тестів, види сценаріїв контролю і навчання, можливості реалізації методологічних підходів. Другий етап – пілотне тестування інтернів, мета якого – визначення початкового рівня знань з усіх розділів бази. Третій етап – навчання в режимі самостійної роботи, а також самостійний тренінг он-лайн на сайті-кафедрі. Навчальні модулі надаються індивідуально: від складнішого – до простішого. Четвертий етап – моніторинг результатів навчання, на якому викладачі одержують інформацію для використання її з метою побудови структури навчального матеріалу і підбору форм проведення тренінгових занять. П’ятий етап – контрольне тестування, яке визначає рівень засвоєних знань і дозволяє прогнозувати результати іспитів.

Крім того, регулярно кафедра проводить забезпечення керівників та лікарів-інтернів на заочних базах повним банком тестових завдань і буклетами іспиту минулих років; щоденне розв’язання тестових задач за темою практичного заняття; щоденні консультації (тренінг) викладачів кафедри з основних розділів іспиту; щоденне тестування знань за допомогою комп’ютерної програми «Крок 3.Стоматологія», створеної відділом ТЗН академії.

Велике значення має виконання ситуаційних завдань. У тестових завданнях, які допомагають оцінити вміння розв’язувати проблеми, подано ситуацію, розкриття якої вимагає від інтернів застосування конкретних дій визначення нозологічної форми, складання плану обстеження і лікування. Вважається, що для виконання тестових завдань на інтерпретацію і вміння розв’язувати проблеми лікарі-інтерни мають більше застосовувати навички клінічного мислення, ніж вивчення напам’ять фактичної інформації.

Моніторинг результатів тестування дозволяє визначати середню оцінку по групі, здійснювати

вибірку найскладніших питань, виявляти групи ризику. На основі отриманої інформації викладач добирає найефективніші форми проведення семінарських занять (індивідуальна чи групова робота), методів (пояснювальний, ілюстративний та ін.) і додаткові засоби (алгоритми, схеми, таблиці, навчальні відеофільми).

Список використаної літератури

1. Вороненко Ю.В. Стратегії та методи навчання в післядипломній медичній освіті / Вороненко Ю.В., Бойченко Т.Є. – К.: Вересень, 2004. – 160 с.
2. Рижов О.А. Дидактичні особливості самостійної підготовки інтернів до державних іспитів з використанням комп'ютерних навчальних курсів / Рижов О.А., Іванькова Н.А. //Досвід впровадження основних засад болонського процесу в систему вищої медичної (фармацевтичної) освіти: матеріали наук.-метод. конф. – Тернопіль, 2005. - С. 479-480.
3. Кероване управління якістю навчального процесу через впровадження інформаційних технологій / [Бабанін А.А., Андреева Л.В., Крепкий О.М., Таринська О.Л.] //Інтеграція української медичної освіти в європейський та американський медичний простір: матеріали наук.-метод. конф. – Тернопіль, 2006. - С. 119-120.

ОЦІНКА РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ЗА СТАНДАРТАМИ ВООЗ

Скрипников П.М., Хавалкіна Л.М.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Охарактеризовані результати вивчення рівня підготовки лікарів-інтернів стоматологів першого року навчання на заочній базі з питань профілактики карієсу, що охоплюють оцінку знань основних епідеміологічних та індексних показників за стандартами ВООЗ та методів і засобів профілактики.

Ключові слова: тестування, лікарі-інтерни, профілактика, карієс.

Провідна мета програми реформування вищої медичної освіти в Україні - узгодити принципи підготовки вітчизняних фахівців-медиків із кращими досягненнями вищих медичних шкіл світу [1,2].

Інтегрований і багатопрофільний характер післядипломної підготовки сприяє позитивній динаміці формування медичних кадрів, що розуміють і приймають нові тенденції світової охорони здоров'я, усвідомлюють свою відповідальність за їх утілення.

Сучасна філософія розвитку медичної освіти базується на цінностях і пріоритетах стратегії ВООЗ "Здоров'я для всіх", солідарність із якою була підтверджена на нараді міністрів охорони здоров'я й освіти країн Європи [3].

Європейські цілі щодо стоматологічного здоров'я на 2010 р. (WHO EURO, 1988) такі: 80% дітей у віці 6 років будуть здорові (не будуть мати карієсу); інтенсивність карієсу зубів у 12-річних дітей не перевищує КПВ 1,5; у дітей і підлітків до 18 років не буде видалених зубів із приводу ускладнень карієсу; 99% людей у віці 35-44 років збережуть не менше 20 функціонуючих зубів; кількість пацієнтів 65 років, які втратили зуби, зменшиться до 20%; буде функціонувати ефективна інформаційна система на підставі статистично достовірних даних за єдиними параметрами ВООЗ.

Для досягнення цієї мети потрібно підготувати лікарів-стоматологів, здатних утілити в повсякденній практиці стратегію ВООЗ, спрямовану на збереження здоров'я людини з дитячого віку. Планування програм профілактики й надання лікувальної допомоги здійснюється на підставі вивчення стоматологічної захворюваності. Особлива увага при цьому звернена на питання поширеності й інтенсивності основних стоматологічних хвороб - карієсу і хвороб пародонта [4].

У роботі ми оцінювали ступінь знань лікарів-інтернів першого року навчання з питань профілактики карієсу відповідно до стандартів ВООЗ шляхом письмового тестування на заочній базі навчання.

Для дослідження були відібрані такі теми: «Обстеження стоматологічних хворих за методикою ВООЗ», «Індексна діагностика стоматологічних захворювань», «Етіопатогенетичний підхід до методів лікування і профілактики карієсу», «Засоби і методи проведення гігієнічного навчання пацієнтів різного віку». Рівень теоретичних знань із цих розділів визначали за допомогою тестових завдань [5].

У процесі тестування лікарі-інтерни відповіли на 110 запитань із 4-х розділів. Правильних відповідей було 71 (64,5%). За розділами: «Обстеження стоматологічних хворих за методикою ВООЗ»: правильних відповідей - 14 із 25 тестових завдань (56%); «Індексна діагностика стоматологічних захворювань»: правильних відповідей - 14 із 26 тестових завдань (53,8%); «Етіопатогенетичний підхід до методів лікування і профілактики карієсу» - правильних відповідей - 16 із 24 тестових завдань (66,6%); «Засоби і методи проведення гігієнічного навчання пацієнтів різного віку» - правильних відповідей - 27 із 35 тестових завдань (77,1%). Лікарів-інтернів, які не виконали всього обсягу тестових завдань, не було.

Отже, проведене дослідження дозволяє стверджувати, що знання лікарів-інтернів першого року на-